

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 8PP/34/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121011243
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Caban, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2021:2121011243.1

Uznesenie

Okresný súd Trnava v konaní pred samosudcom JUDr. Jozefom Cabanom, PhD., v trestnej veci odsúdeného J. P., nar. XX.XX.XXXX vo M., F. spolková republika, trvale bytom T. 1190/7, Senec, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia, na verejnom zasadnutí konanom dňa 28.07.2021 takto

rozhodol:

Podľa § 66 ods. 1 písm. a), ods. 2 Trestného zákona súd žiadosť odsúdeného J. P., nar. XX.XX.XXXX vo M., F. spolková republika, trvale bytom T. XXXX/X, J., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený:

- trestným rozkazom Okresného súdu Galanta zo dňa 06.07.2020, sp. zn. 0T/160/2020,
z a m i e t a.

odôvodnenie:

Dňa 15.06.2021 bol Okresnému súdu Trnava doručený návrh odsúdeného J. P., nar. XX.XX.XXXX vo M., F. spolková republika, trvale bytom T. XXXX/X, J., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Odsúdený v čase rozhodovania o jeho návrhu o podmiennečné prepustenie vykonáva v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou trest odňatia slobody so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, a to trest vo výmere 8 mesiacov za prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona, uložený trestným rozkazom Okresného súdu Galanta zo dňa 06.07.2020, sp. zn. 0T/160/2020.

Odsúdený vo svojom návrhu poukázal na to, že doposiaľ vykonaný trest mu bol dostatočným ponaučením, aby sa v budúcnosti vyhýbal akémukoľvek protiprávnemu konaniu, skutok spáchal z mladíckej nerozvážnosti a ľutuje ho. Ďalej uviedol, že po prepustení bude opäť pracovať ako skladník v obchodnej spoločnosti, kde pracoval aj pred nástupom do ÚVTOS. Poukázal tiež na to, že jeho prítomnosť chýba družke, ktorá je s ťažkou chorobou invalidná dôchodkyňa, a ktorej by pomáhal s prácami v domácnosti a so starostlivosťou o ich syna. Odsúdený tiež vyjadril ohotu podrobiť sa akýmkoľvek ochranným opatreniam. Dňa 22.07.2021 bolo súdu oznámené prevzatie zastupovania odsúdeného obhajcom.

Na verejnom zasadnutí boli oboznámené listinné dôkazy a to: hodnotenie odsúdeného vypracované riaditeľom ÚVTOS, skrátený výpis klienta, odpis z registra trestov, rozhodnutie Okresného súdu Galanta sp. zn. 0T/160/2020, čestné prehlásenie SI.1, rodný list z 7.1.2012 a prepúšťacia správa Univerzitná nemocnica Bratislava

Z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou najmä vyplýva, že správanie a vystupovanie odsúdeného počas pobytu v ústave je na požadovanej úrovni, príkazy a nariadenia príslušníkov rešpektuje, ústavný poriadok a časový rozvrh dňa dodržiava, v kolektíve odsúdených sa konfliktným

situáciám vyhýba. Počas výkonu trestu odňatia slobody neabsolvoval žiadny rekvalifikačný kurz ani iné formy vzdelávania. Voľný čas sa snaží využívať zmysluplne. Odsúdený prejavil záujem o prácu. Od 30.03.2021 bol zaradený na pracovisku v ústave s dohľadom Bagsey, odkiaľ bol dňa 07.04.2021 vyradený z dôvodu znižovania stavu (nedostatok materiálu) na pracovisku. Pracovnú morálku vzhľadom na krátkosť pracovného zaradenia nie je možné bližšie zhodnotiť. Podľa potreby sa zapája do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného v oblasti udržiavania čistoty a upravenosti ubytovacích a spoločných priestorov oddielu. Odsúdený je slobodný, má jedného syna. Tlačivá na nahlásenie vyživovacej povinnosti odposlal, tie sa doposiaľ nevrátili a odsúdený ďalej vo veci nekonal. Kontakt všetkými dostupnými formami udržiava s družkou a mamou. Odsúdenému boli dňa 11.06.2021 stanovené krátkodobé ciele zaobchádzania, ktoré nie je z objektívnych príčin možné vyhodnotiť. Resocializačná prognóza je menej priaznivá na základe stredného rizika recidívy trestnej činnosti. V pedagogickej dokumentácii v súčasnosti je evidované voči menovanému ďalšie trestné stíhanie. Na základe uvedených skutočností riaditeľ konštatoval, že odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie a odporúča ho podmiennečne prepustiť s dohľadom.

Z odpisu registra trestov vyplýva, že odsúdený má v registri trestov 3 záznamy, a to odsúdenie z roku 2020 pre trestný čin nedovolená výroba omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. d) Trestného zákona, odsúdenie z roku 2020 pre trestný čin marenie výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona a odsúdenie z roku 2020 pre trestný čin marenie výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona.

Zo skráteného výpisu klienta vyplýva dátum možného podmiennečného prepustenia 16.06.2021.

Z listín predložených obhajcom a to čestné prehlásenie J. R. z XX.XX.XXXX, rodný list z X.X.XXXX a prepúšťacia správa K. nemocnica Bratislava, vyplýva, že Sabrína Šípošová žila s odsúdením od mája 2017 ako druh a družka až do nástupu odsúdeného do výkonu trestu, že podľa jej vyjadrení ku dňu podpisu čestného prehlásenia ona neeviduje od odsúdeného žiadny nedoplatok na výživnom smerom k ich maloletému synovi, a s odsúdeným sa dohodli, že sa vráti do ich spoločnej domácnosti. Z listín tiež vyplýva, že menovaná trpí cukrovkou.

Prokurátor na verejnom zasadnutí uviedol, že u odsúdeného nie sú splnené podmienky na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Vo vzťahu k prvej materiálnej podmienke odkázal na hodnotenie ÚVTOS, z ktorého vyplýva, že odsúdený si doposiaľ nevytvoril podmienky na to, aby bolo možné konštatovať jeho polepšenie. K druhej materiálnej podmienke odkázal na register trestov, z ktorého vyplýva, že odsúdený sa aktuálneho odsúdenia dopustil v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia. Z uvedených dôvodov navrhol návrh odsúdeného zamietnuť.

Obhajca odsúdeného na verejnom zasadnutí predložil súdu listinné dôkazy týkajúce sa zdravotného stavu ženy odsúdeného a jej prehlásenie týkajúce sa plnenia vyživovacej povinnosti na ich maloleté dieťa a oboznámil s ich obsahom. V rámci konečného návrhu uviedol, že podľa jeho názoru sú splnené podmienky na podmiennečné prepustenie odsúdeného. Poukázal na záver hodnotenia odsúdeného, v ktorom riaditeľ väznice odporúča podmiennečné prepustenie. Ďalej na to, že krátkosť trestu neumožňuje vytvorenie dostatočných podmienok pre získanie disciplinárnej odmeny, že strohé spomenutie, že u odsúdeného nie je prognóza k zlepšeniu, nie je ničím zdôvodnená, a že účelom trestu nemá byť len represia, ale aj výchova.

Odsúdený na verejnom zasadnutí uviedol, že na podanom návrhu trvá, ľutuje čo spáchal, chce ísť domov pomáhať chorej žene a byť so svojim synom. V rámci konečného návrhu uviedol, že si myslí, že by mohol byť prepustený z dôvodu krátkeho trestu.

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku „O podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka a ak ide o odsúdeného na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, po uplynutí troch rokov od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.“

Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona „Súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody, ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody, ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.“

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona „Pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.“

Z citovaných ustanovení vyplýva, že súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť z výkonu trestu po splnení jednak formálnej podmienky, a to zákonom stanovenej doby výkonu trestu, a jednak po splnení dvoch materiálnych podmienok, ktorými sú plnenie povinností a správanie odsúdeného, ktorými preukázal polepšenie sa a skutočnosť, že od odsúdeného možno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Zmysel podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol páchatel' automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu, bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Podmiennečné prepustenie je totiž na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život. Podmiennečné prepustenie má mať na odsúdeného výchovný vplyv a to nielen ten, že iba v skúšobnej dobe po podmiennečnom prepustení bude odsúdený viesť riadny život, ale predovšetkým ten, že odsúdenému je daná šanca na riadny život s tým, že sa už trestnej činnosti viac nedopustí, nakoľko rozhodnutím o podmiennečnom prepustení súd prezumuje, že výkon trestu odňatia slobody splnil vo vzťahu k osobe odsúdeného svoj účel. Pritom platí, že ak súd nezistí „polepšenie sa“ odsúdeného, nemôže ani dospieť k záveru, že by odsúdený po podmiennečnom prepustení viedol riadny život. Súd tiež uvádza, že z povahy inštitútu podmiennečného prepustenia vyplýva, že jeho uplatnenie nemá byť automatické a nemá sa stať pravidlom, ale má sa uplatniť iba výnimočne, kedy jeho uplatnenie budú odôvodňovať okolnosti konkrétneho prípadu.

Uplatnenie fikcie neodsúdenia, čo znamená, že sa na odsúdeného hľadí, ako keby nebol odsúdený, nebráni tomu, aby ju súd zohľadnil pri posudzovaní osobnosti odsúdeného, jeho náchylnosti k páchaniu trestnej činnosti, vzťahu k spoločenským hodnotám chráneným právnymi predpismi, a teda pri celkovom hodnotení možnosti nápravy odsúdeného. Zahladením odsúdenia alebo zákonnou fikciou neodsúdenia totiž zaniká iba skutočnosť odsúdenia za trestný čin, nie však aj samotná skutočnosť, že páchatel' spáchal trestný čin a bol zaň právoplatne odsúdený, keďže aj zahladené odsúdenie dáva obraz o osobe odsúdeného a jeho sklonoch páchať trestnú činnosť a oprávňuje súd skúmať existenciu očakávania vedenia riadneho života odsúdeným po jeho prípadnom podmiennečnom prepustení z výkonu trestu (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 05.06.2019, sp. zn. 6Urtos/1/2019).

Rozhodnutie o podmiennečnom prepustení je fakultatívnej povahy, čo znamená, že naň neexistuje právny nárok, ktorého by sa mohol odsúdený domáhať ihneď, ak sa po určitú zákonom stanovenú dobu správal vo výkone trestu slušne a vzorne si plnil uložené povinnosti (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 05.06.2019, sp. zn. 6Urtos/1/2019).

Súd v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku vyhodnotil dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne, a dospel k nasledovným záverom.

Prvá zákonná (formálna) podmienka splnená je. Odsúdený vykonal potrebnú časť trestu odňatia slobody podľa § 66 ods. 1 písm. a) Trestného zákona ku dňu 16.06.2021. Ku dňu rozhodovania súdu o žiadosti odsúdeného dňa 28.07.2021 je táto podmienka splnená.

Druhá zákonná (prvá materiálna) podmienka a to tá, že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie, podľa názoru súdu splnená nie je. Súd hodnotenie odsúdeného posúdil tak, že z neho možno konštatovať len adaptáciu na prostredie výkonu trestu, teda ide o také správanie odsúdeného, ktoré je v ústave od odsúdených vyžadované. Aby bolo možné konštatovať polepšenie sa, tak takýto záver musí vyplývať z konkrétnych skutočností, ktoré budú výsledkom vlastnej iniciatívy odsúdeného, a z ktorých bude zrejmá snaha odsúdeného ukázať svoju nápravu. Môže ísť napríklad o disciplinárne odmeny, pracovné zaradenie, plnenie si vyživovacej povinnosti, výkon funkcie z radov odsúdených, absolvovanie rekvalifikačného kurzu alebo iného vzdelávania, pričom z celkového kontextu hodnotenia musí byť zrejmé, že ide o úprimný záujem odsúdeného preukázať svoje polepšenie, a nie o účelové správanie s cieľom zabezpečiť si podmiennečné prepustenie. Odsúdený je doposiaľ vo výkone trestu síce len 5 mesiacov, avšak podľa názoru súdu ide o takú dobu, kedy si už odsúdený mohol vytvoriť podmienky pre preukázanie polepšenia sa tak, ako to bolo uvedené.

Tretia zákonná (druhá materiálna) podmienka, t. j. dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného po jeho prepustení na slobodu, podľa názoru súdu splnená nie je. Súd k uvedenému záveru dospel s poukazom na trestnú minulosť odsúdeného a jeho 3 záznamy v registri trestov a ich povahu. Odsúdený bol odsúdený v roku 2020 za zločin a dva krát za prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia. Podstata marenia výkonu úradného rozhodnutia spočíva v nerešpektovaní a nedodržovaní rozhodnutia, ktorým bolo rozhodnuté o právach a povinnostiach odsúdeného, v prípade odsúdeného išlo o opakované vykonávanie činnosti, na ktorú sa vzťahovala sankcia zákazu činnosti. Nedodržovanie uloženej sankcie, navyše v čase skúšobnej doby podmiennečného prepustenia, svedčí o postoji odsúdeného, ktorý nerešpektuje uložené zákazy a to ani napriek výslovnému upozorneniu zo strany súdu. Odsúdený mal šancu dokázať, že je schopný viesť riadny život, a to či už dodržiavaním zákazu činnosti, ktorý porušil, alebo takým správaním v skúšobnej dobe, ktoré nepovedie k ďalšiemu odsúdeniu. Odsúdený podľa názoru súdu túto šancu nevyužil, keďže opakovane nedodržiaval uložený zákaz a to aj v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia, ktorá mu začala plynúť len krátko pred spáchaním trestnej činnosti. Odsúdený sa teda konania dopustil v čase, keď vedel, že v prípade porušenia skúšobnej doby existuje hrozba nariadenia výkonu nepodmiennečného trestu odňatia slobody, a ani táto skutočnosť odsúdeného neodradila od páchania ďalšej trestnej činnosti a nevedla k dlhodobej zmene jeho správania. Na týchto záveroch nič mnení ani skutočnosť, že odsúdený vykonáva trest odňatia slobody v ústave s minimálnym stupňom stráženia a je vo výkone trestu odňatia slobody prvý krát. Súd má za to, že náprava odsúdeného a celkové pozitívne pôsobenie na odsúdeného je možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmiennečným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatelmi trestných činov. Súd po zohľadnení všetkých okolností dospel k záveru, že od odsúdeného nemožno očakávať, že v prípade prepustenia bude v budúcnosti viesť riadny život.

Vzhľadom na vykonané dokazovanie a vyššie uvedené skutočnosti a úvahy súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia, teda tak, že návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok. Sťažnosť sa podáva na Okresný súd Trnava a to do 3 (troch) pracovných dní od oznámenia uznesenia, a rozhoduje o nej Krajský súd v Trnave. Oznámením uznesenia je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie doručiť, alebo doručenie rovnopisu uznesenia. Právne neúčinná je sťažnosť podaná osobou, ktorá sa svojho práva podať sťažnosť výslovne vzdala.